FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

föredraget den 24 oktober 1996 *

1. De tolkningsfrågor som har ställts i föreliggande mål har sitt ursprung i en tvist mellan bolaget Paul Daut GmbH & Co. KG (nedan kallat Daut GmbH) och Oberkreisdirektor des Kreises Gütersloh, den tyska behöriga myndigheten i fråga om veterinärkontroller, i samband med import av färskt, maskinurbenat kött från Belgien.

2. Daut äger en anläggning i Rheda-Wiedenbrück för bearbetning av kött som har ett sådant godkännande som krävs enligt gemenskapslagstiftningen. Oberkreisdirektor genomförde en inspektion av dessa lokaler den 3 augusti 1993, vilken fick till följd att ungefär två ton fruset maskinurbenat kött togs i beslag. Köttet hade importerats från Belgien och skulle genomgå värmebehandling och därefter släppas ut på marknaden. Rent konkret hade köttet inköpts från det belgiska företaget Distriporc, som ägde en godkänd anläggning för produktion av maskinurbenat kött.

3. Oberkreisdirektor beslagtog köttet i fråga med stöd av artikel 17 i den tyska förordningen om hygienkrav vid kötthantering [1], enligt vilken det är uttryckligen förbjudet att importera och föra in bland annat maskinurbenat kött på tyskt territorium. Med anledning av denna förseelse inledde den tyska myndigheten även ett straffrättsligt förfarande mot Paul Daut, den rättslige företrädaren för Daut GmbH, vilket ledde till att Amtsgericht Rheda-Wiedenbrück ålade denne ett bötesbelopp om 13 500 DM. Daut GmbH väckte för sin del talan och inlämnade en begäran om interimistiska åtgärder vid förvaltningsdomstol i syfte att få fastställt att det är lagligt att importera djupfryst maskinurbenat kött, som är avsett att senare värmebehandlas och bearbetas. Genom beslut av Amtsgericht Rheda-Wiedenbrück av den 26 oktober 1994 vilandeförklarades det straffrättsliga förfarandet fram till avslutningen av det förvaltningsrättsliga förfarandet. Begäran om interimistiska åtgärder ogillades inledningsvis av Verwaltungsgericht Minden genom dom av den 8 november 1994, som överklagades av Daut GmbH till Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen. Den sistnämnda ansåg det vara nödvändigt att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"Är det förenligt med artiklarna 30 och 36 i EG-fördraget jämförda med rådets direktiv

* Originalspråk: spanska.

1 — Verordnung über die hygienischen Anforderungen und amtlichen Untersuchungen beim Verkehr mit Fleisch, 30 oktober 1986 (*BGBl* I, s. 1678), senast ändrad genom lag av den 27 april 1993 (*BGBl* I, s. 512, 552).

64/433/EEG om hygienproblem vid produktion och utsläppande på marknaden av färskt kött inom gemenskapen (färskköttsdirektivet, EGT 121, 1964, s. 2012), i den version som föreskrivs i bilagan till rådets direktiv 91/497/EEG av den 29 juli 1991 (EGT L 268, s. 69), i den lydelse som framgår av rådets direktiv 92/5/EEG, av den 10 februari 1992 (EGT L 57, s. 1) jämfört med direktiv 77/99/EEG om hygienproblem som påverkar handeln med köttprodukter inom gemenskapen (köttproduktsdirektivet, EGT L 26, 1977, s. 85), i den lydelse som framgår av bilagan till direktiv 92/5/EEG, när motparten — med stöd av § 17 första stycket punkten 2 i förordningen om hygienkrav och myndighetskontroller vid kötthantering (Verordnung über die hygienischen Anforderungen und amtlichen Untersuchungen beim Verkehr mit Fleisch (FlHV) av den 30 oktober 1986), *BGBl.* I, s. 1678, senast ändrad genom EWR-Ausführungsgesetz av den 27 april 1993, *BGBl.* I, s. 512—552 — gör invändningar mot att visst slag av fruset kött (Separatorenfleisch) tas in till ett tyskt EG-registrerat företag i vilket värmebehandling enligt köttproduktsdirektivet kan ske och till vilket visst slag av fruset kött (Separatorenfleisch) levereras från ett belgiskt EG-registrerat företag efter godkännande av en belgisk EG-veterinär, för att låta det genomgå en värmebehandling i enlighet med köttproduktsdirektivet och sedan bearbeta det ytterligare? Vid nekande svar: Är en samordning med behörig tysk veterinärmyndighet nödvändig och med vilka skall denna samordning ske?"

4. Innan jag undersöker den fråga som har väckts av den nationella domstolen och besvarar dess tolkningsfråga, skall jag erinra om den gemenskapsrätt som är tillämplig på handeln med färskt kött inom gemenskapen.

Tillämpliga bestämmelser

5. Gemenskapsinstitutionerna har fastställt en lägsta nivå på de hygienkrav som skall gälla för produktion och utsläppande på marknaden av färskt kött inom gemenskapen i syfte att skydda folkhälsan. Harmoniseringen av de regler som är tillämpliga på produktion och försäljning av kött har blivit nödvändig på grund av behovet att säkerställa den fria rörligheten för köttprodukter inom den inre marknaden, särskilt efter det att veterinärkontrollerna vid medlemsstaternas gränser har avskaffats. Denna gemenskapslagstiftning ålägger en skyldighet att iaktta de gemensamma hygienkraven vid handeln med kött och köttprodukter inom gemenskapen och ersätter de nationella regler som dessförinnan tillämpades av medlemsstaterna för att minska eller undanröja de tekniska hinder för handeln med dessa varor som följde av tillämpningen av de olika nationella hygienreglerna.

6. De viktigaste gemenskapsrättsliga författningar som är tillämpliga på handeln med köttprodukter är följande: direktiv 91/497/EEG om ändring och konsolidering av

direktiv 64/433/EEG [2], som är tillämpligt på färskt kött som är avsett som livsmedel och som kommer från husdjur av djurslagen nötkreatur, svin, får, getter samt tama hästdjur, direktiv 71/118/EEG [3] om handeln med kött av fjäderfä, direktiv 91/495/EEG [4] om kaninkött och kött från vilda djur i hägn, direktiv 77/99/EEG, som har ändrats och uppdaterats genom direktiv 92/5/EEG [5] om hygienkrav vid produktion, lagring och transport av köttprodukter samt direktiv 94/65/EG [6], som är tillämpligt på malet kött och köttberedningar.

7. En typ av färskt kött benämns maskinurbenat kött. Det rör sig om små köttbitar som sitter fast vid djurets ben efter det att djuret har styckats och köttet tillvaratagits och som, efter det att köttet har urbenats på maskinell väg, används som livsmedel. Maskinurbenat kött är en typ av färskt kött som på grund av att det i så stor utsträckning är exponerat för luft, och således för infektiva organismer, mycket lätt förfars. Denna omständighet gör det nödvändigt att strikta hygienkrav iakttas så att konsumtion av sådant färskt kött inte påverkar konsumenternas hälsa.

8. Vad beträffar färskt maskinurbenat kött som kommer från husdjur av djurslagen nötkreatur, svin, får, getter samt tama hästdjur föreskrivs i artikel 6.1 i direktiv 64/433 att medlemsstaterna skall säkerställa

"...

c) Att mekaniskt urbenat [maskinurbenat] kött genomgår värmebehandling i enlighet med direktiv 77/99/EEG.

...

g) Att den hantering som avses i föregående punkter utförs på ursprungsanläggningen eller vid annan anläggning som den officiella veterinären utser.

..."

2 — Rådets direktiv 91/497/EEG av den 29 juli 1991 om ändring och konsolidering av direktiv 64/433/EEG om hygienproblem som påverkar handeln med färskt kött inom gemenskapen, för att utvidga det till produktion och utsläppande på marknaden av färskt kött (EGT L 268, s. 69).

3 — Rådets direktiv 71/118/EEG av den 15 februari 1971 om hygienproblem som påverkar handeln med färskt kött av fjäderfä (EGT L 55, s. 33).

4 — Rådets direktiv 91/495/EEG av den 27 november 1990 om frågor om livsmedelshygien och djurhälsa som påverkar produktionen och utsläppande på marknaden av kaninkött och kött från vilda djur i hägn (EGT L 268, s. 41).

5 — Rådets direktiv 92/5/EEG av den 10 februari 1992 om ändring och uppdatering av direktiv 77/99/EEG om hygienproblem som påverkar handeln med köttprodukter inom gemenskapen och om ändring av direktiv 64/433/EEG (EGT L 57, s. 1).

6 — Rådets direktiv 94/65/EG av den 14 december 1994 om kraven för produktion och utsläppande på marknaden av malet kött och köttberedningar (EGT L 368, s. 10).

9. Vad beträffar färskt maskinurbenat kött som kommer från fjäderfä, kanin eller vilt i hägn, stadgas i punkt 3 i artikel 5 i direktiv 71/118 samt i punkt 4 i artikel 6 i direktiv 91/495, vilka har införts genom artikel 17 i direktiv 94/65, i identiska ordalag följande:

"Medlemsstater skall säkerställa att handel med maskinurbenat kött får ske endast om sådant kött dessförinnan har genomgått värmebehandling enligt direktiv 77/99/EEG i ursprungsanläggningen eller någon annan anläggning som utsetts av den behöriga myndigheten."

10. Värmebehandlingen, som är oundgänglig på grund av att maskinurbenat kött förfars mycket lätt, måste nödvändigtvis utföras innan det färska köttet, oavsett slag, släpps ut på marknaden. Vad sedan beträffar kött som kommer från fjäderfä, kanin eller vilt i hägn krävs för handel inom gemenskapen att värmebehandling utförs innan det maskinurbenade köttet kan släppas ut på marknaden. Vad beträffar kött från nötkreatur, svin, får, getter samt tama hästdjur utgör inte direktiv 64/433 uttryckligen något hinder för handel inom gemenskapen med maskinurbenat kött innan detta värmebehandlats.

11. I artikel 4 i direktiv 77/99, som har ändrats och uppdaterats genom det ovannämnda direktivet 92/5, föreskrivs utförandet av en sådan behandling i följande ordalag:

"Medlemsstaterna skall säkerställa att, förutom de allmänna krav som fastställs i artikel 3, följande krav uppfylls:

1) Köttprodukterna

a) har beretts genom upphettning, rimning, marinering eller torkning..."

12. Det kan konstateras att det ännu inte föreligger någon allmän gemenskapslagstiftning som harmoniserar hygienkraven för produktion och utsläppande på marknaden av maskinurbenat kött, trots att det uttryckligen föreskrivs i artikel 21 i direktiv 94/65

att en sådan skall antas. Bestämmelsen har följande lydelse:

"Rådet skall före den 1 januari 1996 på förslag från kommissionen och med kvalificerad majoritet fastställa hygienföreskrifter för

...

b) produktion och användning av maskinurbenat kött."

13. Dessa materiella gemenskapsregler för handeln med färskt kött kompletteras vad beträffar förfarandet av direktiv 89/608/EEG [7], som gör det möjligt för de behöriga veterinärmyndigheterna i de olika medlemsstaterna att ge varandra ömsesidig hjälp för att säkerställa en mer ändamålsenlig tillämpning av veterinärlagstiftningen.

7 — Rådets direktiv 89/608/EEG av den 21 november 1989 om ömsesidig hjälp mellan medlemsstaternas myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av lagstiftningen om veterinära frågor och avelsfrågor (EGT L 351, s. 34).

Den första tolkningsfrågan

14. Genom sin första tolkningsfråga önskar den tyska domstolen få klarhet i huruvida det heltäckande förbudet mot import av djupfryst maskinurbenat kött som följer av den tyska lagstiftningen är förenligt med bestämmelserna i direktiv 64/433 och, i förekommande fall, med artiklarna 30 och 36 i EG-fördraget.

Tolkningen av direktiv 64/433

15. Vad beträffar husdjur av djurslagen nötkreatur, svin, får, getter samt tama hästdjur föreskrivs i artikel 6.1 c och 6.1 g i direktiv 64/433 att maskinurbenat kött skall genomgå en värmebehandling i enlighet med direktiv 77/99, som skall utföras på ursprungsanläggningen eller vid annan anläggning som den officiella veterinären utser. Enligt dessa bestämmelser krävs att denna typ av kött alltid värmebehandlas innan det används som livsmedel, för att konsumenternas hälsa skall säkerställas. Behandlingen kan utföras i den anläggning där den maskinella urbeningen sker eller "vid annan anläggning som den officiella veterinären utser". I det senare fallet kan köttet saluföras, men inte användas som livsmedel, innan det har värmebehandlats.

16. För att besvara den tyska domstolens fråga måste det klargöras om den officiella veterinären, då denne uppdrar åt ett annat slakteri att utföra värmebehandlingen än det där den maskinella urbeningen av köttet genomfördes, måste inskränka sig till anläggningar som är belägna i ursprungsstaten, eller om en "annan anläggning" kan vara belägen i vilken annan medlemsstat som helst.

17. Den tyska regeringen förespråkar en restriktiv tolkning av direktiv 64/433 och hävdar att den anläggning som den officiella veterinären utser alltid måste vara belägen i den ursprungsmedlemsstat där den maskinella urbeningen utförs. Enligt den tyska regeringens uppfattning krävs enligt direktiv 77/99 att en officiell veterinär i ursprungsstaten utför kontroll av köttet i syfte att intyga att det är hälsosamt för att det skall få sändas från en medlemsstat till en annan. Maskinurbenat kött uppfyller inte de hygienkrav som ställs annat än efter värmebehandling, som logiskt sett alltid skall utföras i ursprungsstaten. Endast djupfrysning medför inte att maskinurbenat kött blir så hälsosamt att det lämpar sig för handel inom gemenskapen. Enligt den tyska regeringen finns det stöd för denna tolkning i artikel 17 i direktiv 94/65, vilken förbjuder handel med maskinurbenat kött som kommer från fjäderfä, kanin eller vilt i hägn, som inte har värmebehandlats.

18. Enligt min åsikt kan denna restriktiva tolkning av direktiv 64/433 inte godtas. Som kommissionen har påpekat i sitt yttrande, krävs nämligen i artikel 6.1 g i direktiv 64/433 att den maskinella urbeningen och den tekniska behandlingen av köttet skall genomföras i nära anslutning till varandra, såväl tidsmässigt som i geografiskt hänseende. Därför föreskrivs som ett lämpligare alternativ att båda förfarandena utförs i samma anläggning och att, om så inte kan ske, den officiella veterinären ges rätt att utse en annan anläggning där det maskinurbenade köttet kan värmebehandlas. I det andra fallet stadgas kravet på geografisk närhet för att motverka de eventuella hälsovådliga effekter som kan följa av att kött som förfars så synnerligen lätt transporteras.

19. I det andra fallet är inte den officiella veterinären skyldig att för värmebehandlingen utse ett slakteri som är beläget i den medlemsstat köttet kommer från. I artikel 6.1 g i direktiv 64/433 talas om "annan anläggning", och således kan denna vara belägen såväl i ursprungsmedlemsstaten som i importmedlemsstaten. Den officiella veterinären skall välja den lämpligaste anläggningen för värmebehandling av det maskinurbenade köttet i syfte att motverka de hälsorisker som konsumtionen av kött som transporterats kan medföra. Enligt detta kriterium är det möjligt att ett slakteri som är beläget i en annan medlemsstat, vanligtvis nära gränsen, kan genomföra värmebehandlingen av sådant kött så att hygienen garanteras bättre än i andra anläggningar i

ursprungsmedlemsstaten, som kan vara belägna på betydligt större avstånd.

20. En sådan tolkning av direktiv 64/433 tillåter handel och omsättning inom gemenskapen av maskinurbenat kött innan detta har värmebehandlats och är således bäst förenlig med principen om fri rörlighet för varor, vilken i domstolens rättspraxis har stadfästs som en grundläggande princip för den gemensamma marknaden. [8]

Dessutom är skyddet för folkhälsan tillräckligt säkerställt, eftersom den officiella veterinären i den medlemsstat där det maskinurbenade köttet har sitt ursprung har möjlighet att välja om han vill tillåta att värmebehandlingen utförs i en anläggning i en annan medlemsstat, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. I det avseendet möjliggör samarbetet mellan veterinärmyndigheterna i de olika medlemsstaterna, som regleras i direktiv 89/608, en ändamålsenlig uppföljning av kvaliteten på det maskinurbenade kött som sänds för värmebehandling till en annan medlemsstat, efter beslut av den offentliga veterinären i ursprungsmedlemsstaten.

21. Den tolkning av direktiv 64/433 som jag föreslår motsägs inte av artikel 17 i direktiv 94/65, vilken förbjuder handel med maskinurbenat kött som kommer från fjäderfä, kanin eller vilt i hägn och som inte har värmebehandlats. I det fallet måste värmebehandling alltid genomföras i anläggningen i ursprungsstaten, eftersom handel inom gemenskapen inte är möjlig innan denna behandling har utförts. Enligt kommissionen förklaras förbudet med att dessa typer av kött är särskilt ömtåliga, vilket beror på svårigheten att kontrollera det foder som ges fjäderfän, kaniner respektive vilt i hägn. Det maskinurbenade kött som kommer från husdjur av djurslagen nötkreatur, svin, får, getter samt tama hästdjur förfars mindre lätt än kött från fjäderfä, kanin eller vilt i hägn och möjliggör således handel inom gemenskapen före den värmebehandling som måste föregå dess konsumtion.

22. Med beaktande av ovanstående överväganden anser jag att direktiv 64/433 utgör hinder för en medlemsstat att fullständigt förbjuda import av kött som har urbenats maskinellt i en annan medlemsstat och som förs in på den första statens territorium för att värmebehandlas och därefter släppas ut på marknaden. Följaktligen är den tyska lagstiftning som ålägger ett sådant förbud oförenlig med direktiv 64/433, i dess ändrade och kodifierade lydelse enligt direktiv 91/497, vars tillämpning de nationella domstolarna skall garantera i enlighet med domstolens rättspraxis om möjligheten för enskilda att åberopa direktiv. [9]

8 — Dom av den 19 mars 1991 i mål C-250/89, kommissionen mot Grekland (Rec. 1991, s. I-1361) punkt 9.

9 — Se bland annat dom av den 19 januari 1982 i mål 8/81, Becker (Rec. 1982, s. 53), av den 26 februari 1986 i mål 152/84, Marshall (Rec. 1986, s. 723), av den 14 juli 1994 i mål C-91/92, Faccini Dori (Rec. 1994, s. I-3325) samt av den 6 juli 1995 i mål C-62/93, BP Soupergaz (REG 1995, s. I-1883).

Andrahandssvar: huruvida direktiv 64/433 är förenligt med artiklarna 30 och 36 i fördraget

23. Med den tolkning som jag föreslår av artikel 6.1 g i direktiv 64/433 uppstår inte frågan om huruvida de tyska myndigheternas förbud mot import av maskinurbenat kött är oförenligt med artiklarna 30 och 36 i fördraget.

Denna fråga behöver inte utredas annat än om domstolen anser att värmebehandlingen alltid måste genomföras i en anläggning i köttets ursprungsstat och att direktiv 64/433 följaktligen förbjuder handel inom gemenskapen med maskinurbenat kött som inte har värmebehandlats. I ett sådant fall, som jag kortfattat skall utreda, skulle den tyska lagstiftningen utgöra en ändamålsenlig tillämpning av direktiv 64/433, och det skulle föreligga skäl att fundera över om denna bestämmelse inom gemenskapsrätten är förenlig med artiklarna 30 och 36 i fördraget.

24. Artikel 30 i fördraget förbjuder kvantitativa importrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan. Det förbud som stadgas i denna föreskrift är tillämpligt på hinder som medlemsstaterna reser för handeln med varor inom gemenskapen och även på hinder som orsakas av tillämpningen av gemenskapsrättsliga bestämmelser. [10] Enligt domstolens fasta rättspraxis gäller "förbudet mot kvantitativa restriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan inte enbart ... nationella åtgärder, utan även åtgärder av gemenskapsinstitutionerna". [11]

25. Förbudet mot import av maskinurbenat kött som inte har värmebehandlats utgör en kvantitativ importrestriktion som förbjuds av artikel 30 i fördraget. Det rör sig dessutom om den allvarligaste formen av hinder mot handeln inom gemenskapen eftersom det helt och hållet förhindrar denna.

26. Detta importförbud är formellt diskriminerande, eftersom det endast omfattar maskinurbenat kött som har sitt ursprung i andra medlemsstater. Denna restriktion kan därför endast motiveras med de grunder som föreskrivs i artikel 36 i fördraget och inte med sådana tvingande hänsyn som domstolen utvecklat i den rättspraxis som tog sin början med domen i målet Cassis de Dijon. [12]

10 — Se bland annat López Escudero, M.: *Los obstáculos técnicos al comercio en la Comunidad Económica Europea*, Granada, 1991, s. 241—247, Oliver, P.: "La législation communautaire et sa conformité avec la libre circulation des marchandises", *Cahiers de droit européen*, 1979, nr 2, s. 245.

11 — Dom av den 9 augusti 1994 i mål C-51/93, Meyhui (Rec. 1994, s. I-3879), punkt 11, samt av den 17 maj 1984 i mål 15/83, Denkavit Nederland (Rec. 1984, s. 2171) och av den 29 februari 1984 i mål 37/83, Rewe-Zentrale (Rec. 1984, s. 1229).

12 — Dom av den 20 februari 1979 i mål 120/78, Rewe "Cassis de Dijon" (Rec. 1979, s. 649) samt dom av den 17 juni 1981 i mål 113/80, kommissionen mot Irland (Rec. 1981, s. 1625), av den 11 oktober 1990 i mål C-196/89, Nespoli och Crippa (Rec. 1990, s. I-3647) samt av den 25 juli 1991 i förenade målen C-1/90 och C-176/90, Aragonesa de Publicidad Exterior och Publivía (Rec. 1991, s. I-4151).

27. Som motivering för förbudet mot import av maskinurbenat kött som inte har värmebehandlats har i förevarande mål åberopats det skydd för människors hälsa och liv som stadgas i artikel 36. Transport av sådant kött innan det har värmebehandlats medför förvisso hälsorisker med anledning av att köttet förfars lätt, och skyddet för folkhälsan utgör ett allmänt intresse som inte får äventyras genom den fria handeln med sådant kött inom gemenskapen.

Enligt domstolens rättspraxis [13] är det emellertid nödvändigt att kontrollera om importförbud är den enda åtgärd som gör det möjligt att motverka sagda hälsorisker eller om det finns andra åtgärder för att uppnå detta syfte som får mindre restriktiv inverkan på handeln med maskinurbenat kött inom gemenskapen.

28. Enligt min åsikt utgör importförbudet en oproportionerlig åtgärd för att förebygga de hälsorisker som eventuellt kan följa av handeln inom gemenskapen med maskinurbenat kött. Som kommissionen har påpekat, och den hänskjutande tyska domstolen har angivit, kan skyddet för folkhälsan uppnås genom att krav fastställs på att sagda kött djupfryses och transporteras djupfryst. Tillsammans med en samordnad övervakning av veterinären i ursprungsstaten och veterinären i importstaten kan denna åtgärd säkerställa att det maskinurbenade köttet är av god kvalitet utan att förhindra handeln inom gemenskapen innan köttet har värmebehandlats.

29. Följaktligen anser jag att det förbud mot import av sådant kött som följer av artikel 6.1 c och 6.1 g i direktiv 64/433 utgör en kvantitativ importrestriktion som strider mot artikel 30 i fördraget. Denna slutsats står sig även mot bakgrund av att direktiv 64/433 har antagits med stöd av bestämmelser i fördraget som avser jordbrukspolitiken. Som domstolen har nämnt [14] bör de vidsträckta befogenheter som har beviljats gemenskapsinstitutionerna för att leda den gemensamma jordbrukspolitiken användas i syfte att åstadkomma en enhetlig marknad, med uteslutande av varje åtgärd som skadar avvecklingen av tullar och kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna, eller avgifter eller åtgärder med motsvarande verkan. Det förbud mot import av maskinurbenat kött som följer av direktiv 64/433 utgör en oproportionerlig kvantitativ restriktion som inte utgör ett steg mot fri rörlighet inom gemenskapen för denna vara.

Den andra tolkningsfrågan

30. Eftersom jag anser att direktiv 64/433 tillåter att maskinurbenat kött importeras från

13 — Se bland annat dom av den 14 juli 1994 i mål C-17/93, Van der Veldt (Rec. 1994, s. I-3537, punkt 30).

14 — Dom av den 20 april 1978 i förenade målen 80/77 och 81/77, Commissionnaires réunis (Rec. 1978, s. 927, punkt 35).

Belgien för att därefter värmebehandlas och släppas ut på marknaden i Tyskland, är det nödvändigt att besvara den andra tolkningsfrågan som har ställts av den tyska domstolen. Denna fråga hänför sig till möjligheten att genomföra samordnade åtgärder mellan den belgiska veterinären och de behöriga tyska veterinärmyndigheterna.

31. I de direktiv som är tillämpliga på produktion och utsläppande på marknaden av färskt kött och köttbaserade produkter föreskrivs inget förfarande för systematiskt samarbete mellan veterinärmyndigheterna i de stater som produkterna har sitt ursprung i respektive destination till och som skulle kunna tillämpas på import av maskinurbenat kött som inte har värmebehandlats.

32. Genom direktiv 89/608 har emellertid inrättats ett förfarande för ömsesidig hjälp och samarbete mellan medlemsstaternas förvaltningsmyndigheter och kommissionens avdelningar för att säkerställa att veterinär- och avelstekniska regler tillämpas korrekt inom ramen för den inre marknaden. Detta förfarande är utan tvekan tillämpligt på import av maskinurbenat kött, och veterinärmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna kan använda sig av det för att säkerställa ett fullgott skydd för folkhälsan.

33. Enligt artikel 2.2 i sagda direktiv skall varje medlemsstat till de övriga medlemsstaterna och kommissionen meddela vilken central myndighet som är behörig och genom vilken hjälpen och samarbetet i veterinära frågor och avelsfrågor skall föras. Således skall de veterinärer som har fått i uppdrag att kontrollera anläggningarna där den maskinella urbeningen av köttet genomförs och där det värmebehandlas rikta sin begäran om samarbete till motsvarande centrala myndigheter, och dessa kan organisera sitt samarbete i form av spontan hjälp eller i form av hjälp på begäran, såsom föreskrivs i direktiv 89/608.

34. I artikel 6 i direktivet föreskrivs följande:

"På den ansökande myndighetens begäran skall den tillfrågade myndigheten ombesörja bevakning eller se till att bevakning ombesörjs eller förstärks inom dess verksamhetsområde där sådana oriktigheter misstänks, särskilt

a) på anläggningar,

b) på platser där varor lagras,

c) vid anmälda varurörelser,

d) på transportmedel."

Såväl veterinärmyndigheterna i det maskinurbenade köttets ursprungsstat som veterinärmyndigheterna i importstaten kan åberopa denna bestämmelse för att erhålla hjälp på begäran eller spontan hjälp för att undvika de eventuella hälsorisker som import av maskinurbenat kött som ännu inte har värmebehandlats kan medföra.

Förslag till avgörande

35. Med anledning av vad som ovan anförts föreslår jag att domstolen besvarar tolkningsfrågorna på följande sätt:

1) Artikel 6.1 c och 6.1 g i direktiv 64/433/EEG, i dess ändrade och konsoliderade lydelse enligt direktiv 91/497/EEG, utgör hinder för att en medlemsstat förbjuder en godkänd anläggning att importera maskinurbenat kött som har djupfrysts i en godkänd anläggning i en annan medlemsstat för att senare värmebehandlas och bearbetas, om den officiella veterinären i ursprungsmedlemsstaten har utsett anläggningen i importmedlemsstaten för detta ändamål.

2) Med tillämpning av vad som föreskrivs i direktiv 89/608/EEG kan veterinärmyndigheterna i det maskinurbenade köttets ursprungsmedlemsstat och veterinärmyndigheterna i importmedlemsstaten ge varandra ömsesidigt bistånd, på begäran eller spontant, för att undvika de eventuella hälsorisker som import av maskinurbenat kött som ännu inte har värmebehandlats kan medföra.